

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
XLVI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI
IM. STEFANA CZARNIECKIEGO
W WARSZAWIE**

ROK SZKOLNY 2021/2022

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	str. 3
Podstawy prawne Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	str. 4
Cele wychowania i profilaktyki w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły ponadpodstawowej	str. 6
Misja szkoły	str. 7
Sylwetka absolwenta XLVI Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Stefana Czarnieckiego w Warszawie	str. 8
Uczestnicy Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły – zadania	str. 9
Zadania i sposób realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	str. 14
Treści i działania profilaktyczne skierowane do rodziców	str. 26
Treści i działania profilaktyczne skierowane do nauczycieli	str. 28
Tryb reagowania w sytuacjach trudnych	str. 30
Zasady ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego	str. 38

WPROWADZENIE

Zadaniem edukacji szkolnej jest dbanie o wszechstronny rozwój ucznia zarówno w zakresie przekazywania wiedzy jak i kształcenia umiejętności, zachowań i postaw oraz wspieranie rodziców w dziedzinie wychowania. Opracowany program wychowawczo-profilaktyczny dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów i obejmuje treści i działania zarówno o charakterze wychowawczym jak i profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Jego podstawowym celem jest wspieranie dzieci i młodzieży we wszechstronnym rozwoju, kształtowanie ich właściwych postaw oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Jego ważnym elementem jest propagowanie historii oraz kultywowanie tradycji.

Program wychowawczo-profilaktyczny tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Został opracowany w wyniku diagnozy potrzeb i priorytetów społeczności szkolnej. Uwzględniliśmy dotychczasowe doświadczenia szkoły oraz zmiany w środowisku i kraju, które mogą mieć wpływ na proces wychowania.

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

- Konstytucja RP, art. 48 ust.1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust.1 (Dz. U. z 1997r., pozycja 483 z późniejszymi zmianami).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1601).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami) – art.54 ust.2 pkt 1
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r., Karta Nauczycieli, art.6 (Dz. U. z 2007 r. 247, pozycja 1821 z późniejszymi zmianami).
- Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny życia w fazie prenatalnej, oraz o metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982 r. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994 r. Nr 111, poz. 535).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2011r. Nr 191, poz. 1134).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493).
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.
- Konwencja Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i niegodziwym traktowaniem w celach seksualnych, sporządzona w Lanzarote dnia 25 października 2007 r. (Dz.U. z 2015 r. poz.608).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 r., Nr 61, poz. 624 i Dz. U. z 2002 r., Nr 10, poz. 96 oraz Dz. U. z 2003 r., Nr 146, poz. 1416, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkole II stopnia (Dz. U. z 2018 r. poz. 467).
- Rozporządzenie MEN z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla szkół publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 639).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz.214).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 26, art. 84 ust. 2 pkt 1 i ust. 3.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2018 r. poz. 1647).

CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO DLA SZKOŁY PONADPODSTAWOWEJ

CEL GŁÓWNY

Przygotowanie ucznia do odpowiedzialnego i dojrzałego życia w społeczeństwie.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Umożliwienie uczniom zdobywania rzetelnej wiedzy opartej na najnowszych osiągnięciach w dziedzinach nauki i techniki.
2. Rozwijanie umiejętności stosowania zdobytej wiedzy w praktycznym działaniu m.in. w rozwiązywaniu problemów, we właściwym korzystaniu z narzędzi technologicznych i zasobów cyfrowych, w odnajdywaniu się na rynku pracy.
3. Kształtowanie postaw związanych ze sprawnym i adekwatnym funkcjonowaniem we współczesnym świecie:
 - szlachetności,
 - zaangażowania społecznego,
 - świadomości dziedzictwa kulturowego Polski i Europy,
 - odpowiedzialności za środowisko naturalne,
 - dbałości o zdrowie,
4. Indywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia stosownie do jego potrzeb i możliwości.
5. Zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego (szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19)
6. Kształtowanie umiejętności formułowania wniosków i sądów.
7. Doskonalenie umiejętności komunikowania się i rozwijanie umiejętności współpracy, współdziałania.
8. Dążenie do umiejętnego wyszukiwania, selekcjonowania i krytycznej analizy zdobytych informacji.
9. Rozwijanie współpracy z rodzicami w trosce o jak najlepsze efekty wychowania i kształcenia.

MISJA SZKOŁY

JESTEŚMY SZKOŁĄ, KTÓRA DAŻY DO:

- kształtowania u uczniów kompetencji kluczowych,
- łączenia wiedzy, umiejętności i postaw uważanych za niezbędne dla samorealizacji i rozwoju osobistego,
- kształtowania u uczniów postaw patriotycznych, obywatelskich i moralnych zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów, wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- wspomagania rodzin w procesie wychowania,

SYLWETKA ABSOLWENTA XLVI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI IM. STEFANA CZARNIECKIEGO W WARSZAWIE

NASZ ABSOLWENT:

1. samodzielnie funkcjonuje w otaczającym go świecie, którego zasady działania zna i rozumie,
2. jest otwarty, życzliwy i uczynny;
3. łatwo nawiązuje kontakty,
4. cechuje się taktem i kulturą osobistą,
5. dobrze współpracuje w grupie i czuje się współodpowiedzialny za rezultaty jej działania,
6. jest tolerancyjny,
7. potrafi stopniować oceny moralne i dokonywać trafnych wyborów w sytuacjach trudnych i niejednoznacznych,
8. jest ciekawy świata i ludzi,
9. ma określone zainteresowania,
10. potrafi myśleć twórczo, stawiać sobie cele i je realizować,
11. sprawnie posługuje się nowoczesnymi technologiami komunikacyjnymi, łatwo pozyskuje, przekształca i prezentuje informacje,
12. świadomie planuje swoją przyszłość,
13. swobodnie korzysta z różnych źródeł wiedzy,
14. potrafi przewidywać zagrożenia i modyfikuje swoje zachowania w ich przewidywaniu,
15. umie dostosować się do nowej sytuacji i podjąć w niej właściwe działania,
16. jest odpowiedzialny.

UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY - ZADANIA

Współodpowiedzialni za wszechstronny rozwój osobowości ucznia są wszyscy uczestnicy programu: rodzice, dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele, uczniowi, Samorząd Szkolny, pracownicy administracyjni szkoły.

Rodzice:

- mają prawo do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami religijnymi i moralnymi, jeśli nie są one sprzeczne z prawami dziecka,
- znają i akceptują program wychowawczo-profilaktyczny proponowany przez szkołę,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w podejmowanych przez nich działaniach, służą wiedzą doświadczeniem, pomocą,
- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły, mają realny wpływ na jakość pracy szkoły,
- wspierają dziecko i zapewniają mu poczucie bezpieczeństwa,
- udzielają informacji zwrotnych, opiniują pracę szkoły,
- wnioskuje o objęcie dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną.

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym, oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,

- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego

Wychowawcy:

- motywują do wykonywania obowiązków ucznia oraz wdrażają uczniów do samorozwoju,
- dbają o przyjazną atmosferę do nauki w zespole klasowym, wspierają integrację zespołu klasowego,
- rozwijają u uczniów świat wartości,
- kształtują postawy otwarte wobec świata i innych ludzi,
- zachęcają do aktywności w życiu społecznym,
- formują poczucie odpowiedzialności za zbiorowość,
- zachęcają do aktywnego udziału w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego, kraju,
- uświadamiają zasady bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej,
- indywidualizują wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości, wnioskuje o objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną i monitorują jej przebieg,
- dbają o kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów,
- zachęcają do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat,
- rozwijają kompetencje społeczne uczniów m.in. komunikację i współpracę w grupie,
- uczą rozwiązywania problemów, a także wzmacniają poczucie własnej wartości,
- podejmują działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi,
- dokonują rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia,
- podejmują działania w przypadkach zagrożeń dotyczących uczniów, zaniedbań opiekuńczych itp.,
- współpracują z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpracują z rodzicami, włączają rodziców w sprawy programowe i organizacyjne klasy.

Nauczyciele:

- realizują w toku pracy wychowawczej treści i działania zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły,
- w swojej pracy uwzględniają indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne ucznia,
- oddziałują wychowawczo na uczniów niezależnie od przypisanych im funkcji dydaktycznych,
- rozwijają u uczniów sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach obcych nowożytnych,

- w pracy dydaktycznej, wychowawczej i profilaktycznej rozwijają świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazują wzorce postępowania i budowania relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności,
- rozwijają kompetencje uczniów, takie jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość,
- kształcą i wychowują w duchu patriotyzmu,
- udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów, udzielają informacji zwrotnych związanych z problemami w nauce oraz na temat przejawianych przez uczniów zdolności,
- ukazują wartość wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności,
- uczą poszukiwania, krytycznej analizy oraz wykorzystywania informacji z różnych źródeł,
- rozwijają umiejętności kreatywnego rozwiązywania problemów z różnych dziedzin z wykorzystaniem metod i narzędzi z zakresu technologii informacyjnej,
- dostosowują wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb uczniów,
- współpracują z pedagogami i psychologiem szkolnym w pracy wychowawczo-profilaktycznej z uczniami,
- wzmacniają poczucie tożsamości narodowej, przywiązanie do historii i tradycji narodowych,
- kształtują postawę szacunku dla środowiska przyrodniczego, do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwijają zainteresowanie ekologią,
- motywują do udziału w projektach zespołowych lub indywidualnych oraz do zarządzania projektami,
- tworzą i dbają o atmosferę życzliwości i zrozumienia, budzą szacunek swoją wiedzą, kompetencjami i postawą,
- stwarzają uczniom warunki do indywidualnego kierowania procesem uczenia się,
- wykonują działania opiekuńcze wobec uczniów odpowiednio do istniejących potrzeb.

Uczniowie - Samorząd Szkolny:

- przy wsparciu rodziców, wychowawców, nauczycieli i innych pracowników szkoły dbają o swój rozwój w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej,
- przestrzegają przepisy prawa szkolnego (Statutu szkoły, WSO i innych regulaminów) związanych z byciem członkiem społeczności szkolnej,
- współtworzą społeczność szkolną, korzystają z prawa do samorządności,
- prowadzą zdrowy tryb życia, dbają o swoje zdrowie i bezpieczeństwo innych osób w szkole,
- przejawiają szacunek dla kultury, języka, tradycji narodowych, uczestniczą w opiniowaniu dokumentów szkolnych,

- współorganizują życie szkolnej społeczności,
- rozpoznają swoje potrzeby edukacyjne,
- budują relacje społeczne, sprzyjające bezpiecznemu rozwojowi,
- rozwijają poczucie godności własnej osoby i szacunek dla godności innych osób,
- rozbudzają swoją naturalną ciekawość poznawczą,
- przy wsparciu dorosłych potrafią kreatywnie rozwiązywać problemy z różnych dziedzin, współpracują w zespole, aktywnie uczestniczą w pracy metodą projektu,
- potrafią krytycznie analizować informacje, bezpiecznie poruszać się w przestrzeni cyfrowej,
- posiadają wiedzę z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej,
- rozwijają postawy obywatelskie, patriotyczne i społeczne.

Pedagodzy szkolni, psycholog szkolny, koordynator doradztwa zawodowego:

- koordynują pracę wychowawczo-profilaktyczną nauczycieli i wychowawców w trosce o zrównoważony rozwój uczniów w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej,
- prowadzą zajęcia psychoedukacyjne oparte na wartościach, rozwijają poczucie godności własnej uczniów i szacunek dla godności innych osób,
- wyposażają uczniów w wiadomości oraz kształtują umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany rozumieć świat,
- poznają środowisko uczniów, diagnozują indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów,
- określają przyczyny niepowodzeń szkolnych uczniów oraz organizują im system wsparcia,
- udzielają wsparcia psychologicznego-pedagogicznego,
- współorganizują działania nauczycieli i rodziców z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- organizują i realizują w środowisku szkolnym zadania i działania z zakresu profilaktyki,
- inicjują i prowadzą działania mediacyjne i interwencyjne w środowisku szkolnym,
- wspierają uczniów w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji, przygotowują uczniów do wyboru kierunku kształcenia,
- prowadzą zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego,
- diagnozują potrzeby i problemy zdrowotne uczniów,

- informują rodziców o stanie zdrowia dziecka,
- w sposób zindywidualizowany wspomagają rozwój każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości,
- wspierają wychowawców i nauczycieli w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej i w realizowaniu zadań zawartych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym,
- zachęcają uczniów do działań prospołecznych,
- pracują nad kształtowaniem postaw prozdrowotnych uczniów, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób,
- współpracują z wychowawcami i nauczycielami w zakresie ugruntowywania wiedzy uczniów z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, a także stosowania profilaktyki,
- wspierają integrację zespołu klasowego,
- wykonują działania opiekuńcze wobec uczniów odpowiednio do istniejących potrzeb,
- dbają o dobry przepływ informacji w sprawach uczniów.

Pracownicy szkoły:

- dbają o bezpieczeństwo w szkole i godne warunki nauki i pracy,
- reagują na przejawy zachowań ryzykownych/niekulturalnych uczniów,
- reagują zgodnie z procedurami na sytuacje związane z zagrożeniem bezpieczeństwa i zdrowia w szkole,
- wspierają uczniów, pomagają rozwiązywać zgłaszane trudności,
- są wrażliwi i zwracają uwagę na kulturę zachowań uczniów,
- współpracują z Dyrekcją szkoły, nauczycielami, wychowawcami, pedagogami, psychologiem szkolnym, informują o sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu w szkole,
- są życzliwi i wspierający dla wszystkich podmiotów środowiska szkolnego.

ZADANIA I SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

OBSZAR EDUKACJA ZDROWOTNA

zadania	sposób realizacji	odpowiedzialni	termin realizacji
Rozpoznawanie warunków życia i nauki.	- obserwacja, wywiad,	pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele przedmiotów	wrzesień, w miarę istniejących potrzeb
Kształtowanie postawy proekologicznych.	-uczestniczenie w akcji np. Sprzątania Świata, Dzień Ziemi, -propagowanie zdrowego stylu życia, -zeregowanie odpadów, -współpracowanie z instytucjami zajmującymi się ochroną środowiska, -uczestniczenie w olimpiadach,	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog, rodzice. nauczyciele biologii	cały rok szkolny
Kształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu - szczególne uwzględnienie COVID-19.	- stosowanie zaleceń, metod zapobiegających rozprzestrzenianiu się wirusów, - przestrzeganie zasad i zaleceń WHO na lekcjach i w czasie przerw, - realizowanie treści programowych o tematyce zdrowotnej na lekcjach biologii, wychowania fizycznego i godzinach wychowawczych.	nauczyciele, nauczyciele biologii, nauczyciele wychowania fizycznego.	cały rok szkolny cały rok- wg rozkładu materiału poszczególnych przedmiotów

<p>Wdrażanie dbałości o zdrowie i higienę osobistą.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizowanie programów prozdrowotnych, - przeprowadzenie rozmów w klasach na temat zasad prawidłowego odżywiania się, - organizowanie konkursów związanych z ochroną zdrowia, - współpraca z Zakładem Opieki Zdrowotnej w realizacji programów zdrowia, - realizowanie profilaktyki uzależnień. 	<p>nauczyciele biologii, nauczyciele w-f , wychowawcy, pedagog szkolny,pielęgniarka szkolne,</p> <p>wychowawcy, pedagog, psycholog</p> <p>pielęgniarka szkolna, pedagog szkolny, nauczyciele</p> <p>nauczyciele, pedagog szkolny</p>	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Rozwijanie zainteresowań kulturą fizyczną oraz rozwijanie uzdolnień w dziedzinie sportu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z działalnością kół sportowych w szkole podczas lekcji wychowania fizycznego i godziny wychowawczej, udział w zawodach sportowych na terenie szkoły i poza nią, 	<p>nauczyciele wychowania fizycznego , opiekunowie kół sportowych</p>	<p>wrzesień</p> <p>cały rok szkolny</p>
<p>Kształtowanie u uczniów odpowiedzialności za swój rozwój i zdrowie psychiczne, dostarczanie wiedzy jak żyć długo i zdrowo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przekazywanie wiedzy o istocie zdrowia psychicznego, - udzielanie uczniom porad w przewyciężaniu kłopotów osobistych, 	<p>nauczyciele przedmiotów, wychowawcy, pedagog, psycholog szkolny</p>	<p>cały rok szkolny wg potrzeb</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - ukazywanie różnych sposobów eliminowania i walki ze stresem, - udzielanie porad uczniom nieakceptowanym przez grupy rówieśnicze, - stwarzanie w szkole atmosfery serdeczności, spokoju i bezpieczeństwa, - prowadzenie programów profilaktycznych, niwelowanie napięć psychicznych, walka z uzależnieniem. 		
--	---	--	--

**OBSZAR
KSZTAŁTOWANIE POSTAW SPOŁECZNYCH**

zadanie	sposób realizacji	odpowiedzialni	termin realizacji
Uwrażliwienie na potrzeby innych.	<ul style="list-style-type: none"> -ćwiczenie prawidłowych postaw w sytuacjach konfliktowych, -budzenie szacunku dla innych i przestrzeganie zasad właściwego życia w grupie, - organizowanie pomocy potrzebującym (zbiórki, pomoc koleżeńska, udział w akcjach charytatywnych). 	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, opiekun wolontariatu szkolnego, pedagog,	cały rok szkolny
Rozwijanie Wolontariatu uczniowskiego	- organizowanie akcji charytatywnych	opiekun wolontariatu	cały rok szkolny

<p>Umożliwianie uczniom poznanie siebie, wskazywanie pozytywnych wzorców zachowań.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie warsztatów i zajęć integracyjnych w klasach - wykonywanie różnorodnych testów i kwestionariuszy ułatwiających poznanie siebie, - prowadzenie indywidualnych rozmów z uczniami, - organizowanie wycieczek, wyjść pozaszkolnych 	<p>wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog, psycholog szkolny</p>	<p>wrzesień</p> <p>wg potrzeb</p> <p>cały rok szkolny</p>
<p>Przeciwdziałanie dyskryminacji z powodu: płci, wieku, wyznania, narodowości, statusu materialnego, wyglądu, niepełnosprawności, poziomu intelektualnego, różnic kulturowych i odmiennego stylu życia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawianie problemów różnych form dyskryminacji na godzinach wychowawczych, - organizowanie spotkań z osobami z różnych organizacji społecznych przeciwdziałających dyskryminacji, - udział w spotkaniach integracyjnych, poznanie kultury i obyczajów ludzi innych narodowości, - zapoznanie uczniów z prawami człowieka, - śledzenie i omawianie bieżących wydarzeń na świecie w kontekście respektowania praw człowieka, - przestrzeganie praw człowieka w społeczności szkolnej, - prowadzenie debat, dyskusji, prezentacji multimedialnych na temat tolerancji, 	<p>wychowawcy</p> <p>nauczyciel WOS</p> <p>wychowawcy/nauczyciel WOS</p> <p>nauczyciel WOS</p> <p>nauczyciel WOS</p>	<p>cały rok szkolny</p>

	- organizowanie wycieczek do miejsc pamięci narodowej, apeli okolicznościowych z okazji świąt narodowych, gromadzenie i udostępnianie materiałów.	wychowawcy, pedagog szkolny nauczyciele historii	
Kształtowanie umiejętności wyrażania emocji oraz ich rozumienia: rozwiązywanie konfliktów, przyjmowanie krytyki.	- organizowanie zajęć wychowawczych, warsztatów, treningów, spektakli profilaktycznych.	pedagog, wychowawcy, nauczyciele	wg potrzeb

**OBSZAR
WYCHOWANIE DO WARTOŚCI**

zadania	sposób realizacji	odpowiedzialni	termin realizacji
Przekazywanie wiedzy i kształtowanie umiejętności komunikowania się i aktywnego słuchania.	- organizowanie zajęć wychowawczych, warsztatów, treningów	pedagog, wychowawcy, nauczyciele	wg potrzeb
Przekazywanie wiedzy na temat zasad kultury osobistej.	- nauka zachowania się w miejscach publicznych – savoir vivre,	wychowawcy, wszyscy nauczyciele, rodzice.	cały rok szkolny
Poznanie zwyczajów i tradycji szkolnych.	podtrzymywanie tradycji uroczystości szkolnych: ślubowanie klas pierwszych, Hetmany, klasowe spotkania z okazji świąt, bal studniówkowy, uroczyste	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele odpowiedzialni za wymienione uroczystości	cały rok szkolny

	rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego.		
Poznanie i kultywowanie tradycji rodzinnych, lokalnych, narodowych.	<ul style="list-style-type: none"> - rozwijanie postaw patriotycznych, poczucia, przynależności do społeczności lokalnej, regionalnej, narodowej, społeczności europejskiej, - uczestniczenie w uroczystościach związanych z tradycjami szkoły, - organizowanie wycieczek i wyjść pozaszkolnych. 	wychowawcy, nauczyciele j. polskiego, historii, WOS.	cały rok szkolny wg planu pracy szkoły
Budowanie szacunku dla symboli narodowych, religijnych i miejsc pamięci.	<ul style="list-style-type: none"> - uczestniczenie w uroczystościach upamiętniających różne wydarzenia historyczne np.: Święto Niepodległości, - nauka o wyznaniach i kulturze na świecie. 	wychowawcy, nauczyciele odpowiedzialni za przygotowanie wymienionych uroczystości, nauczyciele przedmiotów (WOS, historia, język polski).	wg planu pracy szkoły
Budowanie tożsamość narodowej, uczenie patriotyzmu, ukazywanie wartości życia w rodzinie.	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z postacią patrona szkoły - Hetmany, - organizowanie uroczystości szkolnych z okazji świąt narodowych, - pogłębianie rozumienia tradycji narodowych poprzez wprowadzanie uczniów w dziedzictwo literackie i kulturowe, - organizowanie wycieczek do miejsc kultury narodowej, zapoznanie uczniów z wiedzą historyczną. 	biblioteka szkolna, nauczyciele przedmiotów, wychowawcy, dyrektor, rodzice,	cały rok szkolny wg potrzeb wg planu pracy szkoły

Przestrzeganie zasad poszanowania wolności sumienia i wyznania.	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie refleksyjnej postawy wobec człowieka, jego natury , powinności moralnych wobec różnych sytuacji życiowych, - przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości i dokonywania właściwej ich segregacji, - wskazywanie na odpowiedzialność każdego człowieka za dokonywane wybory moralne, - zapewnienie uczniom możliwości pobierania lekcji religii i uczestniczenia w świątach religijnych, - ukazanie wartości wiary w życiu człowieka i narodu. 	<p>nauczyciele religii ,nauczyciele przedmiotów, wychowawcy, pedagog,</p> <p>dyrekcja szkoły</p>	cały rok szkolny
Przygotowanie uczniów do wyboru dalszego kierunku kształcenia.	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, - spotkania z przedstawicielami wyższych uczelni w celu poznania ich oferty edukacyjnej. - spotkania z byłymi uczniami uczącymi się na różnych uczelniach, - udział w targach szkół wyższych. 	wychowawcy, pedagog, nauczyciele przedmiotów, koordynator doradztwa zawodowego	cały rok szkolny wg potrzeb
Przygotowanie ucznia do wejścia na rynek pracy.	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja dotycząca funkcjonowania gospodarki wolnorynkowej, - nauka pisania ofert (curriculum vitae, list motywacyjny), 	wychowawcy, pedagog, nauczyciel przedsiębiorczości, koordynator doradztwa zawodowego	cały rok szkolny wg rozkładu materiału podstaw przedsiębiorczości

	- prowadzenie zajęć na temat sposobów poszukiwania pracy, - przygotowanie do autoprezentacji w rozmowie kwalifikacyjnej.		wg rozkładu materiału podstaw przedsiębiorczości wg rozkładu materiału podstaw przedsiębiorczości
Kształtowanie u uczniów pozytywnej samooceny.	- motywowanie do lepszej pracy nad sobą i radzenia sobie z trudnościami życiowymi poprzez: ćwiczenia umożliwiające zrozumienie i akceptację siebie, uczenie pozytywnego myślenia,	wychowawcy, pedagog, nauczyciele przedmiotów, koordynator doradztwa zawodowego	cały rok szkolny

OBSZAR/TREŚCI
BEZPIECZEŃSTWO I PROFILAKTYKA ZACHOWAŃ RYZYKOWNYCH (PROBLEMATYCZNYCH)

zadanie	sposób realizacji	odpowiedzialni	termin realizacji
Eliminowanie niedostosowania społecznego i emocjonalnego Zapobieganie stresom i fobiom szkolnym	- ukazanie skutecznych sposobów i modeli uczenia się, - formułowanie i przekazywanie przez nauczycieli przedmiotów jasnych i przejrzystych wymagań z poszczególnych przedmiotów, - organizowanie pomocy koleżeńskiej uczniom mającym trudności w uczeniu się,	wychowawcy, nauczyciele przedmiotów, pedagog, psycholog szkolny	cały rok szkolny wg potrzeb

	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy wspierające oraz udzielanie porad uczniom dotyczących skutecznych metod uczenia się, - prowadzenie zajęć dotyczących skutecznych metod radzenia sobie ze stresem, - umożliwianie uczniom uzyskania specjalistycznej pomocy psychologa, pedagoga oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. 		
Zapobieganie sytuacjom braku akceptacji ucznia przez klasę	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie spotkań integracyjnych w klasach pierwszych, - stworzenie w szkole atmosfery spokoju, serdeczności i bezpieczeństwa, - praca grupowa na lekcjach, - organizowanie i uczestniczenie w wycieczkach szkolnych, wyjściach pozalekcyjnych, spotkaniach klasowych, - udzielanie pomocy i porad uczniom nieakceptowanym przez grupy rówieśnicze. 	<p>dyrekcja, wychowawcy klas I wychowawcy nauczyciele, pedagog</p> <p>wychowawcy nauczyciele pedagog</p>	<p>wrzesień</p> <p>cały rok szkolny</p> <p>wg potrzeb</p>
Działania zapobiegające alkoholizmowi, paleniu papierosów w tym e-papierosów, narkomanii,	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie zakazu zażywania środków uzależniających na terenie szkoły, 	wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja, pedagog,	cały rok szkolny

<p>lekomanii, zażywania dopalaczy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie lekcji tematycznych w czasie godzin wychowawczych - dyżury nauczycieli w czasie przerw, - organizowanie spotkań, warsztatów, zajęć profilaktycznych, - nawiązanie współpracy ze specjalistami z zewnątrz, instytucjami, stowarzyszeniami i fundacjami zajmującymi się działalnością z zakresu profilaktyki, - umożliwienie uczniom w uzyskaniu pomocy specjalistycznej z PPP, poradnią uzależnień i innych instytucji. 	<p>pedagog, wychowawcy, nauczyciele</p>	<p>wg planu pracy wychowawcy</p> <p>cały rok szkolny cały rok szkolny wg potrzeb i możliwości</p>
<p>Przeciwdziałanie aktom przemocy i agresji, przemocy w rodzinie, cyberprzemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie zjawiska przemocy w szkole przy pomocą obserwacji, wywiadu z uczniami i rodzicami, - prowadzenie lekcji i innych zajęć integracyjnych przez pedagoga i psychologa, wychowawców, - prowadzenie godzin wychowawczych przez nauczycieli wychowawców, pedagoga i psychologa dotyczących przemocy, agresji, przemocy w rodzinie, cyberprzemocy oraz sposobów radzenia sobie z nimi, - przekazanie uczniom informacji dotyczących instytucji udzielającej 	<p>pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele</p> <p>pedagog, psycholog, wychowawcy</p>	<p>cały rok szkolny wg potrzeb</p> <p>wg potrzeb</p>

	pomocy osobom poszkodowanym i sprawcom		
Podejmowanie działań zapobiegających negatywnym skutkom rozwoju technologii informacyjnej i komunikacyjnej.	- systematyczny przegląd i aktualizacja programów zabezpieczających, - popularyzacja wiedzy na temat właściwego wykorzystywania technologii informacyjnej w procesie uczenia się, - uświadamianie skutków uzależnień od internetu, portali społecznościowych, gier komputerowych i telefonów komórkowych.	nauczyciele przedmiotów informatycznych, wychowawcy,	cały rok szkolny
Działania zapoznające uczniów ze sposobem reagowania na przemoc w rodzinie, zapoznanie z procedurą „Niebieskiej karty”	- prowadzenie zajęć wychowawczych dotyczących „Niebieskiej karty”	pedagog, wychowawcy, nauczyciele	listopad
Przeciwdziałanie występowaniu dużej absencji na lekcjach poprzez zmniejszanie liczby godzin nieobecnych, nieusprawiedliwionych	- prowadzenie zajęć wychowawczych wzmacniających poczucie własnej wartości, skutecznych metod uczenia się, - prowadzenie indywidualnych, motywujących rozmów z uczniem przez wychowawcę, pedagoga, dyrektora szkoły,	dyrekcja, pedagog, psycholog, wychowawcy, nauczyciele	cały rok szkolny wg potrzeb

	<ul style="list-style-type: none"> - przeprowadzanie rozmów wychowawcy, pedagoga, dyrektora z rodzicami (opiekunami) ucznia, - stwarzanie uczniom możliwości uczestniczenia w olimpiadach, konkursach i zawodach 		
Niesienie pomocy uczniom mającym trudności w uczeniu się, uczniom wymagającym pomocy psychologiczno-pedagogicznej	<ul style="list-style-type: none"> - kierowanie na specjalistyczne badania do PPP, - dostosowanie wymagań do możliwości uczniów przy realizacji pełnej podstawy programowej, - organizacja nauczania indywidualnego, indywidualnego toku nauki, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych. 	nauczyciele, wychowawcy, dyrekcja szkoły, pedagog, psycholog	cały rok szkolny

TREŚCI I DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SKIEROWANE DO RODZICÓW

treści	działania	sposoby realizacji	realizatorzy
Czynniki ryzyka i czynniki chroniące młodzież	- wyposażanie rodziców w wiedzę na temat czynników sprzyjających powstawaniu zachowań ryzykownych, powstrzymywaniu się przed takimi zachowaniami i czynników chroniących zachowania ryzykowne, - wskazywanie metod postępowania opartego na wartościach.	- spotkania, rozmowy ze specjalistami szkolnymi i pozaszkolnymi, - korzystanie przez rodziców z zasobów multimedialnych, - wymiana informacji szkoła-rodzic przez dziennik elektroniczny, - wsparcie pedagogów i psychologa szkolnego, - współpraca z rodzicami w zakresie przestrzegania przez uczniów WSO i PSO, - korzystanie przez rodziców z informacji zawartych na stronie internetowej szkoły.	wszyscy członkowie społeczności szkolnej, przedstawiciele instytucji współpracujących ze szkołą
Umiejętności wychowawczo-profilaktyczne rodziców	- rozwijanie umiejętności wychowawczych i profilaktycznych rodziców.	- aktywny udział rodziców w życiu szkoły,	wychowawcy, dyrekcja szkoły, pedagog, psycholog,

		<ul style="list-style-type: none"> - obecność na zebraniach szkolnych, na imprezach i uroczystościach szkolnych, - sprawne przekazywanie informacji zwrotnych o zachowaniu i postępach dziecka w szkole. 	<p>nauczyciele, zapraszani specjaliści, eksperci.</p>
<p>Poznawanie i diagnoza środowiska rodzinnego uczniów, którzy zaniedbują obowiązki szkolne lub prezentują zachowania ryzykowne</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie wywiadów z uczniami, gronem pedagogicznym, - nawiązywanie i utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami uczniów prezentujących zachowania ryzykowne, - prowadzenie interwencji profilaktycznych z udziałem specjalistów w sytuacji gdy szkoła wyczerpie własne możliwości oddziaływań na ucznia i jego rodzinę. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy profilaktyczne z rodzicami uczniów, którzy prezentują zachowania ryzykowne lub niezgodne z prawem, interwencje profilaktyczne, - propozycje udziału w warsztatach rozwijających umiejętności wychowawcze, zajęcia ze specjalistami. 	<p>pedagog, psycholog, dyrekcja szkoły, nauczyciele, przedstawiciele instytucji i organizacji współpracujących ze szkołą</p>

TREŚCI I DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI

treści	działania	sposoby realizacji	realizatorzy
Czynniki ryzyka i czynniki chroniące młodzież	- wyposażanie nauczycieli w wiedzę na temat czynników sprzyjających powstawaniu zachowań ryzykownych, powstrzymywaniu się przed takimi zachowaniami i czynników chroniących zachowania ryzykowne,	- WDN oraz szkolenia własne, - korzystanie przez nauczycieli z zasobów multimedialnych, - wsparcie pedagogów i psychologa szkolnego, - współpraca nauczycieli z rodzicami w zakresie przestrzegania przez uczniów WSO i PSO, - lekcje otwarte. - konsultacje ze specjalistami.	wszyscy członkowie społeczności szkolnej, przedstawiciele instytucji współpracujących ze szkołą
Umiejętności wychowawczo profilaktyczne	- wskazywanie metod postępowania wychowawczego opartego na wartościach, - rozwijanie umiejętności wychowawczych i profilaktycznych nauczycieli	- konsultacje z rodzicami, - konsultacje ze specjalistami, - wymiana spostrzeżeń i informacji o uczniu, - udzielanie informacji zwrotnych o uczniu na temat jego funkcjonowania	wszyscy członkowie społeczności szkolnej, przedstawiciele instytucji współpracujących ze szkołą

	<p>związanych z kontaktem z dziećmi, prowadzenie rozmów z uczniami,</p> <ul style="list-style-type: none"> - nawiązywanie przez nauczycieli i wychowawców kontaktu z rodzicami uczniów prezentujących zachowania ryzykowne w celu monitorowania zachowania dzieci w szkole, - prowadzenie interwencji profilaktycznych z udziałem specjalistów w przypadku gdy szkoła wyczerpała swoje możliwości oddziaływać wobec ucznia i jego rodziny. 	<p>w środowisku szkolnym, rodzinnym i rówieśniczym,</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie przebiegu pracy ucznia w szkole, - udział w spotkaniach wychowawczych – zespołu nauczycieli uczących danego ucznia, - praca z uczniem zdolnym i uczniem z trudnościami szkolnymi, - doskonalenie warsztatu pracy poprzez udział nauczycieli w szkoleniach, 	
Rozwój zawodowy i osobisty nauczycieli	<ul style="list-style-type: none"> - troska o warsztat pracy zawodowej, - troska o własne zdrowie, - dążenie do harmonijnego realizowania celów zawodowych i osobistych. 	<ul style="list-style-type: none"> - korzystanie ze środków funduszu zdrowotnego i funduszu socjalnego, - nagradzanie przez dyrektora szkoły, - korzystanie przez nauczycieli z różnych form rekreacji proponowanych w szkole i poza nią. 	<p>wszyscy członkowie społeczności szkolnej, przedstawiciele instytucji współpracujących ze szkołą</p>

TRYB REAGOWANIA W SYTUACJACH TRUDNYCH.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI I PRACOWNIKÓW SZKOŁY ORAZ METODY WSPÓŁPRACY SZKOŁY Z POLICJĄ W SYTUACJACH TRUDNYCH WYCHOWAWCZO ORAZ W SYTUACJACH ZAGROŻENIA UCZNIÓW DEMORALIZACJĄ I PRZESTĘPCZOŚCIĄ

I. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROCEDUR:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz.214).
2. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) – art.26.
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz.977).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego dzieci i indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. z 2007 r. nr 83 poz. 562).
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. Nr 35, poz. 228) z późniejszymi zmianami.

9. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 1982 r. Nr 35, poz. 230 z późniejszymi zmianami).
10. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr24, poz. 198).
11. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 1990 r. Nr 30, poz.179 z późniejszymi zmianami).
12. Zarządzenie Nr 15/97 Komendanta Głównego Policji z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie form i metod działań policji w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
13. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz.329 z późniejszymi zmianami).
14. Statut Szkoły.
15. Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły.
16. Wewnątrzszkolny System Oceniania.

II. DZIAŁANIA INTERWENCYJNE - PROCEDURY:

Demoralizacja

„... to w szczególności naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych....”

Procedura postępowania nauczyciela/pracownika szkoły, który stwierdza lub podejrzewa używanie przez uczniów alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych) podejmuje się następujące kroki:

1. Nauczyciel/pracownik szkoły przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego oraz dyrekcję szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz w ich obecności z uczniem. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.

4. Wychowawca sporządza notatkę ze spotkania, w której zamieszczone zostaną zobowiązania do pracy nad dzieckiem, podpisane przez wszystkie osoby uczestniczące w spotkaniu. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ucznia, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.
6. Szkoła powiadamia sąd lub policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

Procedura postępowania nauczyciela/pracownika szkoły, który podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków:

1. Nauczyciel/pracownik szkoły powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego – stwarza warunki, w jakich nie będzie zagrożone jego zdrowie lub życie (uczeń pozostaje pod opieką osoby pełnoletniej).
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości i ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o fakcie dyrektora szkoły, powiadamia rodziców/opiekunów ucznia o zaistniałej sytuacji.
5. Spożywanie przez ucznia, który nie ukończył 17 lat alkoholu na terenie szkoły stanowi wykroczenie z art. 43 Ustawy z dn. 26.10.1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję i dalszy tok postępowania leży już w kompetencjach tej instytucji.
6. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości (stężenie we krwi 0,5 % alkoholu w wydalanym powietrzu powyżej 0,25 mg alkoholu w 1dm), policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień lub w przypadku jej braku do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
7. W przypadku odmowy ze strony rodziców/opiekunów o pozostawieniu ucznia w szkole lub przewiezieniu go do placówki służby zdrowia, bądź przekazaniu go do dyspozycji policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
8. Jeżeli zdarzenia, w których uczeń przed ukończeniem 18 roku życia znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły powtarzają się, świadczy to o jego demoralizacji i nakłada na szkołę obowiązek powiadomienia o tej szczególnej sytuacji sąd rodzinny.

Procedura postępowania nauczyciela/pracownika szkoły, który znajduje na terenie substancję przypominającą wyglądem narkotyk :

1. Nauczyciel/pracownik szkoły, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
2. Próbuje (o ile jest to możliwe w zakresie działań pedagogicznych), ustalić, do kogo należy znaleziona substancja.
3. O zaistniałym zdarzeniu powiadamia dyrekcję szkoły i wzywa policję.
4. Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję oraz informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Procedura postępowania nauczyciela/pracownika szkoły, który podejrzewa, że uczeń posiada nielegalną substancję (alkohol, narkotyk, dopalacze):

Nauczycielowi/pracownikowi szkoły nie wolno samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży, ani torby/plecaka ucznia. Jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji, ale może nakazać, aby uczeń sam wyjął wszystkie przedmioty z kieszeni lub plecaka, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży.

1. Nauczyciel/pracownik szkoły w obecności innej osoby ma prawo zażądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży ewentualnie inne przedmioty budzące podejrzenia, co do ich związku z poszukiwaną substancją.
2. O swoich spostrzeżeniach lub podejrzeniach powiadamia wychowawcę ucznia i dyrekcję szkoły.
3. O zaistniałym zdarzeniu powiadamia rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa w szkole.
4. Gdy uczeń nie chce przekazać substancji na prośbę nauczyciela/pracownika szkoły, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
5. Jeżeli uczeń dobrowolnie wyda nauczycielowi substancję, nauczyciel/pracownik szkoły po odpowiednim jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest niezwłocznie przekazać ją policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję, a całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę ze zdarzeń wraz z własnymi spostrzeżeniami.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat.

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn. i art. 304 Kpk).

CZYN KARALNY

- sprawcą jest uczeń, który ukończył lat 13, ale nie ukończył lat 17. Czynem karalnym, w rozumieniu kodeksu karnego, jest zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej.

Do czynów karalnych zalicza się:

- Przesłępstwa, czyli czyny ścigane przez kodeks karny (np. zabójstwo, spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, rozbój, bójki z użyciem broni palnej lub innych niebezpiecznych przedmiotów, gwałt, kradzież, kradzież z włamaniem, a także przestępstwa przeciw bezpieczeństwu powszechnemu, takie jak spowodowanie pożaru, eksplozji materiałów wybuchowych, rozprzestrzenienia substancji toksycznych, wzięcie zakładnika itp.).
- Wykroczenia, czyli czyny zabronione, których konsekwencją są kary określone w kodeksie wykroczeń, a wśród nich:
 - ✓ wykroczenia przeciw porządkowi i spokojowi publicznemu (zbiegowiska, krzyk, hałas, wybryki zakłócające spoczynek nocny, wywołujące zgorzenie).
 - ✓ zachowania o charakterze chuligańskim (np. umyślne godzenie w spokój i porządek publiczny, umyślne uszkodzanie lub niszczenie mienia).
- Grupa przestępcza-porozumienie co najmniej trzech sprawców istniejące przez pewien czas i zawarte w celu dokonania jednego lub więcej przestępstw; występuje w niej element organizacji, polegającej na ustaleniu podziału ról i koordynacji działań uczestników, ułatwiającej dokonanie przestępstwa i ukrycie sprawców.

PRZESTĘPSTWO

- sprawcą jest uczeń, który ukończył 17 rok życia. Kategorie przestępstw z Kodeksu karnego ścigane z urzędu:

1. Udział w bójce lub pobiciu.
2. Doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej.
3. Znęcanie się.
4. Wywieranie wpływu na świadka w celu skłonienia do cofnięcia skarg lub wpłynięcia na złożone zeznania.
5. Podrabianie dokumentów.
6. Kradzież.
7. Kradzież z włamaniem.
8. Rozbój.
9. Przywłaszczenie.
10. Oszustwo.

Procedura postępowania nauczyciela/pracownika szkoły w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.):

1. Nauczyciel/pracownik szkoły zdecydowanie, stanowczo słownie, nie wdając się w dyskusję, całkowicie przerywa negatywne zachowania sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdziela strony.
3. Ustala granice: nie dopuszcza do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. Ocenia zagrożenie i podejmuje decyzję o rodzaju dalszej interwencji.
5. Udziela pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpiecza miejsce zdarzenia.
6. Wzywa pomoc medyczną w razie konieczności.
7. Wzywa wychowawcę (w przypadku jego nieobecności, dyrektora szkoły lub jego zastępcę) rozpoczyna procedurę wobec sprawcy zdarzenia.
8. Wychowawca powiadamia dyrekcję o zaistniałym zdarzeniu.
9. Powiadamia rodziców sprawcy i ofiary zaistniałego zdarzenia.
10. Rozmawia indywidualnie ze sprawcą zdarzenia – informuje go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, informuje o dalszym toku postępowania.

Dyrektor szkoły:

1. Wzywa rodziców, powiadamia ich o zaistniałym fakcie.
2. Ustala okoliczności zdarzenia, wysłuchuje strony.
3. Przeprowadza rozmowy z uczniem w obecności rodziców, wychowawcy.
4. W przypadku poważnego wykroczenia wzywa policję.
5. Dyrektor szkoły może udzielić uczniowi upomnienia.
6. Wobec ucznia/uczniów mogą być zastosowane inne kary przewidziane w WSO.

Procedury postępowania nauczyciela/pracownika szkoły w sytuacjach zachowania przemocowego ze strony uczniów.

W tym przypadku stosuje się procedury takie jak w przypadku zachowania agresywnego dużej szkodliwości:

1. Nauczyciel/pracownik szkoły podejmuje działania, uniemożliwiające dalszą agresję; sam lub przy pomocy innych pracowników szkoły odizolowuje sprawcę przemocy od ofiary.
2. W przypadku okaleczeń lub innego uszczerbku na zdrowiu u ofiary agresji udziela pomocy przedmedycznej.
3. Powiadamia dyrektora, wychowawcę danego ucznia oraz pedagoga szkolnego o zaistniałym zdarzeniu.

4. Wychowawca lub pedagog wzywa rodziców (opiekunów) ucznia stosującego przemoc, przeprowadza rozmowę interwencyjną z uczestnikami zdarzenia oraz sporządza notatkę, dotyczącą okoliczności zdarzenia.
5. W sytuacjach zagrażających pogotowie ratunkowe.

Procedura postępowania nauczyciela/pracownika szkoły w przypadku stwierdzenia naruszenia godności nauczyciela lub innego pracownika szkoły przez ucznia:

Za naruszenie godności osobistej nauczyciela lub pracownika niepedagogicznego szkoły uznajemy:

1. Lekceważące i obraźliwe zachowanie wobec w/w wyrażone w słowach lub gestach.
2. Prowokacje pod adresem w/w wyrażone w słowach lub gestach.
3. Nagrywanie lub fotografowanie w/w pracowników szkoły bez ich wiedzy i zgody.
4. Naruszenie ich prywatności i własności prywatnej.
5. Użycie wobec nich przemocy fizycznej i psychicznej.
6. Pomówienia i oszczerstwa wobec w/w pracowników.
7. Naruszenie ich nietykalności osobistej.

Procedura:

1. W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń naruszył godność nauczyciela lub innego pracownika szkoły, nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny szkoły, który powziął takie podejrzenie, ma obowiązek zgłoszenia powyższego faktu do dyrektora szkoły, a w przypadku jego nieobecności do pedagoga szkolnego lub wychowawcy ucznia.
2. W obecności pracowników wymienionych w pkt. 1 procedury, uczeń odbywa z nimi rozmowę wstępną.
3. Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz pierwszy w przypadku tego ucznia i dotyczy punktu 1 lub 2 definicji:
 - wychowawca niezwłocznie powiadamia telefonicznie rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji,
 - uczeń otrzymuje naganę dyrektora szkoły za rażące naruszenie regulaminu.

Procedury postępowania nauczycieli wobec ucznia, który jest ofiarą czynu karalnego

1. Udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej, bądź zapewnienie jej poprzez wezwanie lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły.
3. Powiadomienie rodziców ucznia.
4. Niezwłoczne wezwanie policji w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych śladów zdarzenia.

PRÓBA SAMOBÓJCZA/SAMOOKALECZENIA/SAMOBÓJSTWO UCZNIĄ

Każdy pracownik szkoły powinien niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły w przypadku zaobserwowania lub uzyskania informacji, że uczeń planuje podjąć próbę samobójczą.

Czynnikami wysokiego ryzyka może być przynajmniej jedno z poniższych zachowań:

- mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku nadziei lub sensu życia
- mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie, pisanie listów pożegnalnych lub testamentu
- pozbywanie się osobistych i cennych dla ucznia przedmiotów
- unikanie kontaktów z bliskimi kolegami, izolacja, zamykanie się w sobie
- zaniechanie zajęć, które dotychczas sprawiały uczniowi przyjemność
- przejawianie dużych zmian charakteru, nastroju, występowanie nietypowych zachowań
- przejawianie innych zachowań ryzykownych (okaleczanie się, spożywanie alkoholu, narkotyków)
- przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania, końca życia.
- Podejmowanie w przeszłości prób samobójczych
- Fascynacja znanymi osobami (np. gwiazdami popkultury), którzy popełnili samobójstwo.

Procedury postępowania w przypadku, gdy uczeń informuje, że popełni samobójstwo

1. Powiadamy rodziców (nawet jeśli dziecko prosi abyśmy tego nie robili).
2. Rozmowa osoby dorosłej z uczniem – wychowawca, pedagog, psycholog.
3. Informujemy dyrektora szkoły.
4. Uczeń pozostaje pod opieką szkoły do przyjazdu rodziców/opiekunów prawnych. W przypadku, gdy przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia szkoła przekazuje dziecko pod opiekę odpowiednim instytucjom (np. policji).
5. Objęcie ucznia specjalistyczną pomocą pedagoga lub psychologa szkolnego na terenie szkoły.
6. Skierowanie rodziców wraz z dzieckiem do specjalisty (psycholog, psychiatra).

Procedury postępowania w przypadku, gdy uczeń dokonuje próby samobójczej

1. Informujemy dyrektora szkoły i rodziców.
2. Udzielamy wsparcia rodzicom ucznia (wychowawca, pedagog, psycholog).
3. Skierowanie rodziców wraz z dzieckiem do specjalisty (psycholog, psychiatra).

4. Objęcie ucznia specjalistyczną pomocą pedagoga lub psychologa szkolnego na terenie szkoły.
5. Przygotowanie społeczności szkolnej (na godzinach wychowawczych, warsztatach z pedagogiem lub psychologiem szkolnym).
6. Przy próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.

Procedury postępowania w przypadku, gdy uczeń dokonał samobójstwa

1. Powiadomienie dyrektora szkoły i prokuratury.
2. Powiadomienie organu nadzorującego prace szkoły i kuratorium.
3. Zwołanie rady pedagogicznej, po której wychowawcy informują młodzież o zdarzeniu.
4. Objęcie uczniów pomocą psychologiczną przy wykorzystaniu wsparcia poradni psychologiczno-pedagogicznej.
5. Umożliwienie uczniom przeżycie żałoby i uczestniczenie w ceremonii pogrzebowej.

ZASADY EWALUACJI PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

- Program Profilaktyczno-Wychowawczy monitorowany jest na bieżąco przez jego realizatorów, możliwe jest wprowadzanie zmian w zapisach w Programie oraz w realizowanych priorytetach w zależności od potrzeb środowiska szkolnego.
- Wychowawcy klas każdego roku dokonują diagnozy priorytetów wychowawczo-profilaktycznych w swoich klasach oraz opracowują diagnozę priorytetów wychowawczych i profilaktycznych w klasie.
- Na bazie diagnozy priorytetów wychowawczo-profilaktycznych w swoich klasach wychowawcy klas opracowują plany pracy wychowawczej i profilaktycznej z klasą na dany rok.
- Zespół ewaluacyjny Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest powoływany przez dyrektora szkoły.
- W porozumieniu z dyrektorem szkoły zespół podejmuje decyzje za pomocą jakich metod i narzędzi będzie monitorowana realizacja treści działań zawartych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym, jakie formy, metody i narzędzia zostaną wykorzystane przy pracy nad ewaluacją Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.
- Szczegółowe zasady ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego ustala dyrektor szkoły w oparciu o przepisy prawa oświatowego i w porozumieniu z zespołem ewaluacyjnym Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

- W monitorowaniu i ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego mogą uczestniczyć wszyscy jego uczestnicy (nauczyciele, uczniowie i rodzice).
- Na początku każdego roku szkolnego Rada Rodziców i Samorząd Szkolny opiniuje Program Wychowawczo-Profilaktyczny i zatwierdza do realizacji.